

RAPORT DE EVENIMENT

Seminar regional organizat în cadrul proiectului METROPOLITAN, cod SMIS 111265

- Constanța, 8-10 iulie 2019 -

Federația Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România – FZMAUR, în parteneriat cu Asociația pentru Mobilitate Metropolitană – AMM implementează proiectul Metropolitan - cod SMIS 111265, finanțat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020, având ca beneficiari direcți Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară care gestionează transportul public și Municipiile cu statut de pol de creștere/ pol de dezvoltare/ reședință de județ.

Obiectivul general al proiectului este elaborarea unei politici alternative la politicile publice inițiate de Guvern în domeniul transportului public local și metropolitan de călători din România, care va contribui la perfecționarea legislației în domeniu, la o corelare a legislației în domeniu cu legea cadru privind serviciile comunitare de utilități publice (Legea 51/2006) și cu legislația auxiliară, precum și la o armonizare cu legislația europeană privind serviciile publice de transport, respectiv Regulamentul (CE) nr. 1370/2007.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

O activitate în cadrul proiectului o constituie organizarea a 4 seminarii regionale pe tema transportului public local și metropolitan de călători. Locațiile de desfășurare a seminariilor sunt: Brașov, Oradea, Constanța și Cluj Napoca.

Primul seminar a avut loc în perioada 14-15 februarie 2019, la Brașov.

Al doilea seminar s-a desfășurat la Oradea, în perioada 16-17 mai 2019.

Cel de-al treilea seminar în cadrul proiectului a avut loc în perioada 9-10 iulie 2019, la Constanța, cu participarea unui număr de peste 50 de invitați, din care 40 de persoane fac parte din grupul țintă al proiectului (ADI-uri membre FZMAUR, reprezentanți ai municipiilor reședință de județ și ai ADI-urile de transport public) și AMM, reprezentanți ai BERD și ai Băncii Mondiale.

AMM, prin expertiza tehnică pe care o are în domeniul transportului public, a avut atribuții în organizarea seminariilor, prin pregătirea agendei de lucru, elaborarea prezentărilor, moderarea discuțiilor și elaborarea unui raport de eveniment.

Seminarul s-a desfășurat pe perioada a două zile și a fost deschis cu un cuvânt de bun venit din partea domnului Decebal FĂGĂDĂU, Primarul Municipiului Constanța/ Președintele Zonei Metropolitane Constanța.

În prima zi a seminarului au avut loc o serie de prezentări, dezbateri și discuții interactive cu privire la agenda propusă, stadiul de implementare al proiectului, elemente specifice și noutăți/ modificări legislative din domeniul serviciului de transport public, prezentarea unor exemple de bune practici.

Directorul FZMAUR, domnul Adrian CRĂCIUN a prezentat obiectivul întâlnirii și agenda propusă.

Managerul proiectului Metropolitan, domnul Paul Adrian PECE, a prezentat stadiul de implementare al proiectului, concluziile desprinse în urma seminariilor organizate la Brașov și Oradea, modificări legislative apărute, precum și o referire la temele de discuții ce vor fi abordate în cadrul seminarului.

Totodată, a precizat faptul că partenerul din cadrul proiectului, AMM, a finalizat Studiul privind analiza situației existente pentru transportul metropolitan la nivelul polilor de creștere și dezvoltare, care va fi prezentat în cadrul seminarului.

Studiul va fi comunicat persoanelor din grupul țintă, pentru analiză și, eventuale observații.

Analizele din cadrul studiului vor constitui o bază importantă la realizarea Politicii publice alternative la politicile publice inițiate de Guvern în domeniul transportului public local și metropolitan de călători din România.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

Sistemul de transport public al Zonei Metropolitane Constanța, operatorul regional de transport public RATC Constanța și stadiul implementării PMUD al Municipiului Constanța au fost prezentate de către doamna Ani Viorica Merlă, din partea A.D.I. Zona Metropolitană Constanța.

PMUD Constanța a fost elaborat de MDRAP & EBRD & ZMC, în perioada 2015 – 2016. Acesta fost aprobat la nivelul Zonei Metropolitane Constanța în 2017. Orizontul de implementare este 2030. Viziunea de dezvoltare constă în realizarea unui sistem de transport durabil, sigur, integrat și accesibil tuturor, care conectează oameni și locuri și care susține economia, mediul și calitatea vieții în Polul de Creștere Constanța.

O activitate finalizată din cadrul PMUD Constanța o constituie achiziția a 104 autobuze noi Euro Diesel VI, în cadrul unui împrumut de la Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare (finanțare din bugetul local), autobuze care au fost date în administrarea operatorului de transport public RATC. Astfel, a crescut foarte mult calitatea și confortul serviciului de transport public, autobuzele având normă de poluare redusă, sistem de numărare călători, camere de supraveghere, aer condiționat, podea coborâtă pe toată suprafața, afișaj electronic privind deplasarea etc.

Sistemul de e-ticketing va fi lansat în procedura de achiziție în luna august 2019, iar costul implementării va fi suportat din bugetul operatorului RATC.

RATC are în plan extinderea serviciului de transport public la nivel metropolitan, în inelul 1 al zonei metropolitane (de exemplu în orașul Năvodari, comuna Cumpăna etc.), dar nu este precizat un termen clar de implementare.

***Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!***

Noul Contract de Servicii Publice este în procedură de avizare la Consiliul Concurenței, cu suport tehnic acordat de BERD.

Domnul Adrian CRĂCIUN, Coordonator ZMC a prezentat proiectul PORTIS – Orașe port: Dezvoltare durabilă prin Inovare. Obiectivul global al proiectului este să identifice la nivelul orașelor port din Europa, soluții inovatoare cu privire la modul în care sunt folosite măsurile de mobilitate și accesibilitate, pentru a spori coeziunea funcțională și socială dintre oraș și port într-un mod complet durabil și, în același timp, realizând creșterea economică în oraș și zona sa funcțională.

Măsurile luate în cadrul proiectului PORTIS la nivelul consorțiului local Constanța constau în: 1. Noi modele de administrare a mobilității pentru orașele port, 2. Noi stiluri de mobilitate pentru orașele port, 3. Mobilitate eficientă și curată pentru orașele port și 4. Transport de mărfuri fluent și mai eficient.

În cadrul discuțiilor interactive, Managerul proiectului Metropolitan a prezentat câteva chestiuni relevante pentru asociațiile de dezvoltare intercomunitară, în contextul aprobării Codului administrativ, cum ar fi armonizarea actelor constitutive, potrivit noilor prevederi, structura Consiliului Director al ADI-urilor, reprezentanții legali, care sunt Primarii UAT-urilor membre etc.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

Doamna Venera Vlad, reprezentant al BERD a prezentat stadiul elaborării și implementării Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă la nivelul polilor de creștere, prezentând studii de caz privind unele municipalități din România.

Obiectivele strategice ale unui PMUD sunt accesibilitatea (include atât conectivitatea, care se referă la capacitatea de deplasare între anumite puncte, cât și accesul (oamenii nu sunt privați de oportunități de călătorie din cauza unor deficiențe fizice sau a unor factori sociali, inclusiv categoria de venit, vârsta, sexul și originea etnica), îmbunătățirea siguranței și securității, protecția mediului (reducerea poluării, a emisiilor de gaze cu efect de sera și a consumului de energie), eficiența economică și calitatea mediului urban.

Au fost prezentate o serie de exemple de proiecte de investiții realizate de municipalități din România, cu asistență financiară BERD, pentru dezvoltarea flotei auto aferentă sistemului de transport public de călători. De exemplu, Municipiul Constanța a achiziționat 104 autobuze moderne Euro 6, Municipality Galați a achiziționat 17 troleibuze și a reabilitat o serie de străzi, având în implementare sistemul de e-ticketing.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

Asociația pentru Mobilitate Metropolitană, partener în cadrul proiectului Metropolitan, prin Directorul General Ștefan Roșeanu, a prezentat Studiul final privind analiza situației existente pentru transportul metropolitan la nivelul polilor de creștere și dezvoltare, partea I. Realizarea acestui studiu este în competența AMM, conform parteneriatului încheiat în cadrul proiectului Metropolitan, fiind realizat de cei doi experți Ștefan Roșeanu și Florentina Ghemuț.

În cadrul studiului a fost descrisă situația actuală din România cu privire la zonele metropolitane și autoritățile de transport public, a fost prezentat cadrul juridic și documentele strategice, tendințele sociale și economice în centrele urbane din România, cum este gestionat transportul public în centrele urbane din România, surse și mecanisme de finanțare pentru sistemele de transport urban și metropolitan, care sunt principalele organizații din domeniul transportului public, precum și modul de gestionare a activelor și serviciilor de transport public.

Analiza a fost făcută atât la nivelul polilor de creștere și a polilor de dezvoltare, cât și la municipalitățile reședință de județ. De asemenea, a fost realizată câte o fișă individuală a polilor de creștere și a polilor de dezvoltare, precum și a ADI-urilor constituite în jurul acestora.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

În a doua parte a zilei, au fost prezentate exemple de bune practici în organizarea serviciilor comunitare de utilități publice, respectiv transportul public, cazul ADI BUZĂU.

Asociația Buzău Mărăcineni are 10 membri, cu o populație de 186.618 locuitori, și are ca scop înființarea, organizarea, reglementarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciului de transport public local pe raza de competență a U.A.T. membre. Asociația a fost autorizată de către ANRSC pentru exercitarea atribuțiilor în domeniul serviciilor de transport public local.

Traseele care au fost incluse în Programul de transport metropolitan au fost eliminate din Programul de transport județean.

Atribuirea CSP se va face prin procedura de încredințare directă către operatorul de transport public TRANS BUS SA, fiind impuse obligații de serviciu public. În prealabil, va fi solicitat mandat de la UAT-urile membre, pentru aprobarea noului CSP.

Durata CSP este de 6 ani, iar intrarea în vigoare este estimată pentru data de 15.08.2019.

Au fost prezentate, comparativ, avantajele și dezavantajele organizării serviciului de transport public de călători la nivel metropolitan, față de cel județean.

ADI Buzău Mărăcineni și-a propus o serie de obiective, din care, importante sunt cele privind achiziționarea de vehicule noi nepoluante cu facilități pentru persoanele cu mobilitate redusă și sisteme de supraveghere video, realizarea în Municipiul Buzău de trasee separate, exclusive

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

pentru transportul public, îmbunătățirea stațiilor de transport public existente, precum și realizarea de noi stații, dezvoltarea unor trasee velo, implementarea sistemului de e-ticketing.

În cadrul discuțiilor interactive, managerul proiectului Metropolitan a prezentat câteva chestiuni relevante pentru asociațiile de dezvoltare intercomunitară, în contextul aprobării Codului administrativ, cum ar fi armonizarea actelor constitutive, potrivit noilor prevederi, structura Consiliului Director al ADI-urilor, reprezentanții legali, care sunt Primarii UAT-urilor membre etc.

În a doua zi a seminarului au avut loc o serie de prezentări, dezbateri și discuții interactive cu privire la noutățile legislative cu impact asupra transportului public metropolitan, precum și prezentarea Studiului final privind analiza situației existente pentru transportul metropolitan la nivelul poliilor de creștere și dezvoltare, partea a II-a. De asemenea, au avut loc discuții interactive privind modul de aplicare al legislației prezentate, rezultând o serie de concluzii și propuneri privind îmbunătățirea reglementărilor specifice dezvoltării transportului public metropolitan.

Domnul Ștefan ROȘEANU, Director General în cadrul AMM, a prezentat noutățile legislative cu impact asupra dezvoltării transportului public metropolitan. Rolul AMM în cadrul proiectului METROPOLITAN constă în asigurarea de suport în vederea constituirii grupului țintă, organizarea seminariilor prin pregătirea agendei de lucru, elaborarea prezentărilor, moderarea discuțiilor și elaborarea unui raport de eveniment, realizarea Studiului privind analiza situației existente a transportului public local și metropolitan la nivelul a 20 de poli de creștere/poli de dezvoltare urbană/municipii reședință de județ,

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

asigurarea de suport tehnic în vederea acceptării de către instituțiile publice cu competențe în domeniu a propunerii de politică publică alternativă la politicile publice inițiate de Guvern în domeniu, furnizarea de expertiză tehnică pentru organizarea conferinței finale pentru prezentarea politicii publice alternative.

În cadrul seminarului au fost prezentate noutățile legislative din domeniul transportului public.

În data de 28 iunie a.c. a fost publicată în M. Of. nr. 535, OUG nr. 51 din 25 iunie 2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul transportului de persoane.

Modificările semnificative sunt la nivelul transportului public județean care este declarat prin act guvernamental "comercial". Acest tip de transport de călători, județean, este scos de sub incidența Legii nr. 92/2007 a serviciilor publice de transport persoane în UAT-uri și este introdus sub incidența O.G. nr. 27/2011 privind transporturile rutiere

Actul normativ prelungește valabilitatea licențelor de traseu pentru transportul rutier contra cost de persoane prin servicii regulate, la nivel județean, până la data de 30 iunie 2023, întărindu-se astfel situația de monopol al unor companii private asupra unor servicii fără un regulament / contract în spate.

Această decizie precum și altele incluse în acest act pot afecta negativ procesele de introducere a unor programe de transport metropolitan, acolo unde nu există, și investițiile derulate de unele județe în vehicule de transport și alte bunuri pentru creșterea calității actului de transport.

Totuși, traseele de pe raza UAT-urilor membre ale ADI vor putea fi introduse în programele de transport metropolitane, întrucât vorbim de un serviciu de transport publice, spre deosebire de cel județean, care este comercial, cu precizarea că nu este recomandat să existe suprapunere de trasee. Astfel, traseele metropolitane nou înființate, vor avea ore de plecare diferite, capete de traseu diferite, precum și stații de îmbarcare/debarcare călători diferite de cele județene, prin urmare nu se suprapun.

Dar, există riscul apariției unor diferende juridice pe această temă, între operatorii de transport județean, cărora li s-au prelungit licențele de traseu, și ADI-uri.

Prin modificarea adusă art. 4 alin. 1 lit. d) din Legea 92/2007, se precizează faptul că serviciul de transport public local poate fi prestat cu mijloace de transport deținute de către operator sau de UAT, prin urmare nu mai este restricționat modul de deținere a acestora în proprietate sau leasing, putând fi deținute prin închiriere, comodat/ folosință/ administrare etc.

O prevedere utilă, ce a fost introdusă prin OUG 51/2019, este cea privind stabilirea de către UAT-uri, prin HCL, a locurilor de îmbarcare/debarcare situate pe domeniul public sau privat al unității administrativ-teritoriale precum și condițiile de acces la acestea pentru operatorii de transport prin servicii regulate speciale.

***Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!***

CSP aferente serviciului de transport public local la nivelul UAT-urilor, vor trebui să respecte prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007.

ADI-urile de transport public au o obligație de "due diligence" în cadrul CSP, obligațiile de investiții și de plată a compensației de serviciu aparține în totalitate UAT-urilor membre.

Evenimentul a continuat cu prezentarea de către AMM a Studiului final privind analiza situației existente pentru transportul metropolitan la nivelul poliilor de creștere și dezvoltare, partea a II-a.

Au fost prezentate fișele din cadrul studiului, întocmite la nivel de UAT/ ADI de servicii publice, cu privire la polii de creștere, polii de dezvoltare și alte municipii reședință de județ implicate în proiect. În cadrul fiecărei fișe sunt analizate date privind populația, densitatea populației, gradul de urbanizare al regiunii, venitul brut pe locuitor, creșterea anuală a PIB, puncte de contact ale Municipiului/ ADI / operator, situația transportului public, stadiul atribuirii CSP, procedura de atribuire, tipul de operator (intern sau privat), parcul auto, managementul sistemului de transport public, dacă există planuri de extindere a transportului public la nivel metropolitan.

În a doua parte a zilei, au avut loc o serie de discuții interactive cu privire la impactul OUG 51/2019 asupra extinderii sistemului de transport public la nivel metropolitan, posibilitatea de introducere a noilor trasee metropolitane în programele de transport, cu condiția de a nu se suprapune peste cele județene.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

În urma evenimentului s-au desprins următoarele concluzii, care vor fi preluate în propunerea de politică publică alternativă la politicile publice inițiate de Guvern în domeniul transportului public de călători, după cum urmează.

1. Politica în domeniul taxării TVA pentru subvențiile / compensațiile acordate de către APL operatorilor sub contract (TVA 0 sau redus la 9%, similar cu cel pentru serviciile de alimentare cu apă și canalizare);
2. Rolul „operatorilor regionali”;
3. Structura acționariatului „operatorilor regionali”;
4. Rolul Consiliilor Județene în stabilirea serviciilor de transport public local la nivel de ADI;
5. Drepturile patrimoniale ale membrilor ADI de transport public asupra investițiilor efectuate de unul sau mai mulți membri ai ADI;
6. Bugetele necesare subvenționării activităților de exploatare a transportului public local metropolitan;
7. Modelul de CSP cadru pentru transportul public local la nivel metropolitan atât pentru atribuirile competitive cât și cele directe;
8. Constituirea de flote de vehicule de transport public deținute în comun de mai multe APL și puse la dispoziția OTP pentru implementarea OSP;
9. Înființarea de ADI-uri de transport pe teritoriul mai multor județe și, în zonele de frontieră, cu localități din țările vecine;
10. Rolul ADI-urilor de transport în definirea, contractarea și gestionarea serviciilor de transport public pe infrastructura de cale ferată publică națională și pe căile navigabile interioare;
11. Propuneri de finanțare din fonduri publice naționale a serviciului de transport public de călători.

Echipa de implementare,

Proiect METROPOLITAN

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

